

A kivándorlók örökségét kutatták hazai szakemberek - kollégáink is előadtak a diaszpórákonferencián

2025/06/24

A hazai diaszpórákutatók legújabb eredményeit mutatták be 2025. június 13-án a budapesti HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézetben.

[1]

A hazai diaszpórákutatók legújabb eredményeit mutatták be 2025. június 13-án a

budapesti HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézetben megrendezett, egész napos műhelykonferencián, amely [Kivándorlók öröksége](#) [2] címmel zajlott.

A rendezvényen közel negyven történész, könyvtáros, levéltáros és kulturális antropológus vett részt. A tanácskozást a Debreceni Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem Angol-Amerikai Intézeteinek közös kezdeményezése hívta életre. A résztvevők újszerű, hálózati megközelítésben tekintették át az emigráns közösségek kapcsolatainak történetét és a vonatkozó kutatások legfrissebb módszertani irányait.

A házigazda intézmény részéről Balogh Balázs, a Néprajztudományi Intézet igazgatója mondott köszöntőt, amelyben a középnyugati bányavidéken végzett korábbi terepkutatásainak tapasztalatait idézte fel. Beszédét néhány, a magyar jelenlét nyomait megörökítő, önmagáért beszélő diaképpel tette szemléletessé.

A délelőtti szekcióban Venkovits Balázs, a Debreceni Egyetem Angol-Amerikai Intézetének vezetője számolt be kanadai terepmunkája legújabb eredményeiről, bemutatva egy új kutatási programot, amely a montreali Magyar Főkonzulátus, a Concordia Egyetem és a Debreceni Egyetem együttműködésében, valamint kanadai magyar szervezetek partnerségében zajlik. A program célja, hogy az elmúlt száz év montreali magyar helyszíneit interaktív térképen tegye elérhetővé, amely képeket, dokumentumokat, interjúkat és kiegészítő információkat kínál az érdeklődőknek. A kezdeményezés első, többnyelvű és reprezentatív kiadványa már megjelent *Ajándék az utókornak* címmel, amely a montreali Szent István-bál történetét dolgozza fel album formájában.

A konferencián szintén előadott Fenyvesi Anna, a Szegedi Tudományegyetem Angol-Amerikai Központjának vezetője és munkatársa, Bakos Réka. *Óhazától az Újvilágba. Migráció, emlékezet és közösségi történetmondás* című prezentációjukban egy kétnyelvű, moderált közösségi Facebook-csoportot mutattak be, amelynek aktív tagsága mára eléri az 1400 főt. A platform mára alig egy év alatt a kutatás, a forrásgyűjtés és a közösségi történetmegosztás példaértékű, fontos fóruma lett.

Az MNMKK Országos Széchényi Könyvtárt két előadó is képviselte. **Dányi Éva**, a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály munkatársa hozzászólásában a kilenc évig működő Mikes-program hozadékára tért ki, hangsúlyozva a program jelentőségét a diaszpórában őrzött magyar vonatkozású dokumentumok gyűjtésében és feldolgozásában.

Nóvé Béla történész, a könyvtár Kutatási és Különgyűjteményi Főosztályának munkatársa részletesen ismertette az intézményen belül folyó diaszpóra-forráskutatások legújabb eredményeit. Előadásában bemutatta saját, emigrációtörténeti kézikönyvének készülő második, jelentősen bővített kiadását, valamint az MNMKK OSZK emigráns-forráskataszterének és szerzői adatbázisának fejlesztését. Emellett beszámolt egy házon belül szerveződő kutatócsoport előkészületeiről is, amely többek között a diaszpóraanyagok módszeres feltárását és feldolgozását tűzte ki célul.

A Magyar Nemzeti Levéltár legújabb emigrációtörténeti fondjait, azok feldolgozását és digitalizálását Hegedűs István, a Digitális Tartalomfejlesztési Osztály vezetője mutatta be, átfogó áttekintést nyújtva a feldolgozás alatt álló személyi és szervezeti anyagokról.

Különleges színfoltja volt a konferenciának Tóth Gergely diaszpórakutató online bejelentkezése a pennsylvaniai Ligonierből, a Kalassay Sándor által jó száz éve alapított református Bethlen Home helyszínéről. Tóth Gergely, a Floridai Egyetem tanára a helyszínen beszámolt arról, hogy a korábban mostohán elhanyagolt intézmény páratlan levéltári és múzeumi anyagát miként sikerült két vakációja alatt nagy gonddal rendeznie és látogathatóvá tennie.

A délutáni kerekasztal-beszélgetésben több neves szakember is megszólalt, így Cseri Miklós, a szentendrei skanzen főigazgatója, Kemecsi Lajos, a Néprajzi Múzeum igazgatója, valamint Szilágyi

Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár. A beszélgetés során a muzeális diaszpóraemlékek hazahozatalának lehetőségeit és az emigrációs örökség hazai emlékhelyének kialakítását vitatták meg.

A tanácskozás résztvevői valamennyien hangsúlyozták a hazai és tengerentúli forrástárak és kutatóintézmények a mostaninál jóval szorosabb hálózati együttműködésének fontosságát annak érdekében, hogy a magyar diaszpóra emlékei célzottan és mind szélesebb körben megmenthetők, feldolgozhatók és közzétehetők legyenek.

2025/06/24 - 09:41

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/kivandorlok-orokseget-kutattak-hazai-szakemberek-kollegaink-elodtak-diaszporakonferencian_250613

Hivatkozások:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Nove-Bela_konferencia_250613.JPG
- [2] https://oszk.hu/hirek/kivandorlok-oroksege_konferencia_Hun-Ren-BTK_250613
- [3] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [4] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>